

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca 47-ik szám, hová a lap szellemi részét
illető közlemények czimzendők.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DIJA:

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona. 1 hóra 1 frt 50 kr. v. 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz: 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon sz: 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyzetű centimetryi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők
és iparosok árkedvezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt.
Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyitási díj: 20 kr.

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Budapest.

Május hó 2-án nyitja meg a király az ezredévi országos kiállítást, mely 6 hónapon át kétségkívül találkozó helye lesz egy hazai, mint a külföldi érdeklődő közönségnek.

Minden igaz magyarnak őszintén kel óhajtanía, hogy ez a kiállítás, melynek létesítéséhez egy nagy és jelentős történelmi korszaknak nagy eseményei szolgáltattak okot a nemzet régi és nagy múltjához és reputációjához méltóan sikerüljön.

Annyit el lehet ismerni, hogy az arra hivatott közegek sok mindent elkövettek arra, hogy a siker biztosításáért, de egyáltalán nem gondoltak minden olyan körülményre, amely pedig nagyon is megfontolandó lett volna.

A kiállítás maga helyesen van ki-gondolva. Az egyes építmények, mint mű építészeti produktumok szépek és csinos kivitelűek, s bizonyos tekintetben a magyar nemzet által leélt és végig küzdött ezer évek egyes történelmi korszakait is helyesen világítják meg.

Ezeket az épületeket kétség kívül sokan fogják és örömmel szemlélni.

Az is valószínűnek látszik, hogy a kiállítási tárgyak is gazdaságuk, szépségük és kivitelük dolgában megállani fogják a bírálatot, de mindezek még nem elégségesek arra, hogy a kiállítás sikerét biztosítsák.

A siker mindenesetre javarészen attól függ, hogy azt a kiállítást „meny-nien fogják megtekinteni” és azok, a kik annak megtekintése végett Budapestre mennek, meg lesznek-e elégedve ott tartózkodásukkal?

Könnyűvé és olcsóvá lesz-e téve a Budapestre jutás s könnyűvé és olcsóvá lesz-e téve az ott tartózkodás? Ezek azon kérdések, amelyekről a kiállítás sikere java részben feltételezhető.

És e tekintetben nemcsak aggodalommal tekintünk a közel jövőbe, hanem alapos kételyeink is lehetnek a siker iránt.

Eddigélő még csak arról tudunk, hogy bizonyos tömeges felrándulóknak árkedvezményt nyújtanak az állami és némely magánvasutak. Am ez a kedvezmény nem elég arra, hogy az utazási kedvet fokozza.

Arról egyáltalán nem tudunk, hogy az állam, vagy magán vasutak általi-

nos tarifa mérséklést helyeztek volna ki-látásba, mert a nyújtandó kedvezmények csak bizonyos érdekcsoportokra terjed-nek ki.

Ezt az intézkedést mindenesetre helytelenítünk, mert ily alkal-makkor „mindenkire lehetővé kellene tenni a Budapestre való olcsó utazást és nemcsak bizonyos érdekcsoportok-szorítani a nyújtott kedvezményeket.”

Ámde leginkább kockáztatja a kiállítás sikerét az a körülmény, hogy a Budapestben való tartózkodás az odaseregülő idegenek részére nem hogy megkönnyítve, ellenkezőleg felettébb való módon megnehezítve lesz. És ezt az állapotot megteremti Budapest rendőrhatalóságának ama meg-fejthetetlen eljárása, mely szerint nem-csak eltűri, hanem mintegy szentesíti a budapesti szállodások, vendéglősök és bérkocsisoknak amaz elhatározását, mely szerint a milleniumi kiállítás alatt az árakat hallatlan módon felemelik.

A szállodások a szobák árait 100. 200. 300 százalékkal emelték fel, a bérkocsisok az eddigi tarifa szerinti árakat szintén ily mértékben emelték fel és Budapest főváros rendőrhato-sága nemcsak hogy nem emelt kifogást e vakmerő kísérlet ellen, sőt ellenke-zőleg maga is szentesítette e párat-lanul álló zsarolási műveletet, nem gondolva azzal, hogy éppen e hatósági ténykedés fogja elsősorban kockáztatni a kiállítás sikerét.

Ez a hallatlan árfelemelés éppen akkor, a mikor a forgalom szokat-lan megnövekedése amugy is minden üzletnek a jövedelmeit fokozza — bi-zonyára nem csak érthetetlen és a ható-ság hozzájárulása e zsarolási üzlethez nem csak kimagyarázhatatlan, hanem egyenesen az oka lesz annak az előre-látható katasztrófának, mely a kiállít-ás erkölcsi és pénzügyi sikerét ille-tőleg minden valószínűség szerint be fog következni.

Ennek a páratlanul lelketlen és könnyelmű hatósági eljárásnak az lesz a természetesen következmenye, hogy a kiegyezés ez idő alatt Budapestben megfordul és a szállodások, vendéglősök és bérkocsisok által alaposan meg-zsaroltatik — bizonyára nemcsak ke-rülni fogja Budapestet, hanem olyan képet is alkot magának a fővárosi ha-tósági indolenciáról és az ottani ellát-ási és közlekedési viszonyokról, amely éppen nem fog senkit arra csábítani,

hogy Budapestben tartózkodása alatt akár a szállodások, akár a bérkocsisok kényének magát kiszolgáltassa és egy-ben áldozatává vállalja a könnyelmű üzlet emberek hatóságilag megengedett telhetetlenségének.

Arra mindenki emlékeztethet, hogy a párisi világ kiállítás alatt az ottani hatóság úgy a szállodák mint a bér-kocsik tariffáját mérsékelte éppen a növekedő forgalom után várható rend-kívüli bevételekre való tekintetből. Ezt az eljárást csak természetesen és bölcsnek is tartjuk.

De emelni az árakat éppen akkor a mikor a forgalom páratlan mérték-ben növekedik erre csak az a bölcses-ség vezethette a fővárosi hatóságot, a mely nem vet számot azzal, hogy az ennek eredményében mutatkozó elégü-letlenség tulajdonképen az ország erkölcsi reputációját támadja meg és kockára teszi a kiállítás reményelt sikerét.

Erre a tárgyra közelebbről még visszatérünk.

Az általános választási jog.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest ápril. 29.

A függetlenségi és 48-as polgári kör helyiségében Ugron Gábor elnökle mellett ülést tartott az általános választási jog ér-dekében megindított mozgalom százas rendező-bizottsága.

A május 10-iki nagy népgyűlést való-színűleg az újságírók tartják meg. A szónokok három tribünről beszélnek majd a néphez.

A százas rendező bizottság jelvénye nem-zeti színű karszallag lesz. A résztvevő mun-kascsoportok pedig tetsző szerint nemzetis-zint, vagy városi vállszallagot viselnek. „Álta-lános választási jog 1896.” felirással.

Dr. Vig Viktor azt az indítványát, — a melyet pártolt Ugron Gábor és Grosz, — hogy a népgyűlésre a politikai pártokat is hívják meg egyhangulag elfogadta a százas-bizottság.

E szerint átiratot intéznek a szabadelvű nemzeti, pártokivüli nép és a függetlenségi párt két csoporthoz.

A szocialista munkások képviselői be-jelentették, hogy 3000 fővárosi munkás már bejelentette a felvonulásban és a népgyűlésen való részvételét.

A menet a Kálvin-téren fog gyülekezni és onnan megy a Múzeum-körúton és Kere-pesi-úton végig a népgyűlés helyére.

Ma, csütörtökön este ismét nagy érte-kezet lesz a nagy polgári kör helyiségében, a hol minden érdeklődőt szívesen látnak.

Közigazgatásunk reformja.

Budapesti tudósítónk értesítése szerint tegnap értekezlet volt a közigazgatási bíró-ságról szóló törvényjavaslat ügyében.

Az értekezletet Perczel belügyminister nyitotta meg.

Előadta, hogy a kormány a közigaz-gatási bíróságról szóló javaslatot a magaré-széről egész terjedelmében magáévá teszi, de minthogy arról értesült, hogy a javaslatnak első bírósági szervezése ellen a Ház minden részéről kifogást emelnek, a kormány hozzá fog járulni egy olyan esetleg teendő indít-ványhoz, mely az első foku közigazgatási bí-róság szervezésének ez idő szerinti elejtését hozza javaslatba. A kormány ellenben nem fogadhatna el semmiféle olyan indítványt, mely az első foku bíróság átalakítását czé-lozná, miután egy más irányu szervezetet csak a közigazgatás rendezésével kapcsolatban tartja helyesen felállíthatónak. Ahhoz, hogy a felső fokban a közigazgatási bíróság felál-líttassék a közigazgatási jogszérelmek elinté-zésére, ép úgy, mint ma van a pénzügyi közigazgatási bíróság, mint egyetlen és felső forum a pénzügyi ügyekben, a kormány fel-tétlenül ragaszkodik s azt hiszi, hogy ez a Ház minden oldalán csak helyesléssel tá-lálkozik.

Gulner Gyula nem akart itt elvi vitát folytatni, de álláspontjának jelzésére mégis előadja, hogy az elsőfoku bíróság felállítását feltétlenül szükségesnek tartja, de abban a formában, a mint ez a javaslatban kontemp-lálva van, nemcsak, hogy el nem fogadja, hanem ezt oly rossznak tartja, hogy a miatt még a javaslatot sem tudná általánosságban elfogadni. Ő tehát részéről egy I. foku bí-róság átalakítását kívánja, ha pedig ahhoz a kormány hozzá nem járulna, annak a javas-latból való kihagyását, hogy legalább a felső forum legyen ez alkalommal felállítható.

Holló Lajos: A jelen értekezletnek, tudomása szerint az a célja, hogy a kö-zigazgatási bíróság javaslatának a Házban való tárgyalási módjait, ha lehet közösen megállapítsa. Szerinte olyan megoldást kel-lene keresni, hogy két általános vita a Ház-ban a javaslat felett ne tartassék, A javasla-tot jelen alakjában senki sem tartja helyes-nek és elfogadhatónak, legalább nem a ház többsége. Kérdessék tehát vissza a bizottság-hoz ezáltal minden nagyobb vita nélkül, a pártok fejték ki most csak elvileg állás-pontjukat, de a beható tárgyalásos vita ak-kor tartassék meg mikor a bizottság újolag bemutatja átdolgozott formában a javas-latot.

Elvi döntést tehát az első tárgyalás al-kalmával semmi irányban sem kívánna. — Ki lehetne és ki is kellene fejezni a pártok-nak ugy az I. fok szervezésére, mint a hatás-körre nézve elvi álláspontjukat, de a pártok határozati javaslatait át kellene tenni döntés végett egyszerűen a bizottsághoz és az érde-m

leges tárgyalást, a javaslat újolagos bete-rjesztésére kellene egész terjedelmében fen-tartani.

Péchy Tamás elvileg a Holló Lajos álláspontjával egyet ért, de azt hiszi, a bi-zottsághoz direktíva nélkül nem lehetne a javaslatot átalakítás végett visszaküldeni, te-hát dönteni kellene az átalakítás méntéjére nézve.

Ugron Gábor szerint, hogy a kívánt cél eléréssék, a javaslatot nem kellene a Házban általánosságban elfogadni, hanem át-dolgozás végett vissza kellene adni a bizott-ságnak.

Horánszky Nándor tudni akarja tisz-tán, mi a kormány álláspontja, ellenzi-e fel-tétlenül az I. foku bíróság átalakítását és csak a kihagyáshoz járul hozzá, vagy pedig esetleg egy helyesebb szervezésbe is belömenne. Részé-ről nagyon szükségesnek találná az I. foku bí-róság helyes szervezését, de megvallja, inkább semmit, mint a tervezett alakban való felál-lítást kívánja. Ezen esetben tehát, ha máské-p nem lehet, az egyetlen felső bíróság szervezését is elfogadja.

Issekutz Győző szintén helyeselné, ha csak egyszer lenne beható vita, és pedig ak-kor, a mikor a bizottság újolag beterjesztené a javaslatot, azért most csak egy általános és mindenki által elfogadható határozati ja-vaslat elfogadását találná célszerűtnek, a mely az I. foku bíróság szervezésén kívül főlemel-né a hatásköri és felelősségi rész átdolgozá-sát is.

Gulner Gyula szintén azt tartja, hogy egy határozati javaslat volna benyújtandó, ebben ki volna mondva: hogy a képviselő-ház a közigazgatási bíróságról szóló javasla-tot a bírósági szervezet és hatásköri résznek újabb megfontolásra végett és e tárgyban te-endő újabb javaslatlétél végett a bizottsá-gnak visszaadja. Ehhez valamennyi párt hoz-zájárulhatna.

Perczel Dezső belügyminiszter kijelenti, hogy ehhez a formulához ő is hozzájárulna. Ezek után az értekezlet, Pulszky Ágost elő-adó és Meskó László hozzájárulása után a Gulner-féle indítványban egyértelműleg meg-állapodott, bár formaszert határozat az érte-kezetlen természetesen nem volt hozható.

Pulszky ügye.

Budapest, ápril 29.

Pulszky Károlynak szabadon bocsátása, a mit már tegnapra vártak, még mindig nem történt meg, miután a vizsgálatban új fordul-t következett be, a mely legalább is kés-lelteti a szabadon bocsátást.

Az igazgató bizottságnak a vizsgálóbíró előtt fekvő jelenéséből az tűnik ki, hogy a két kép, melyet Pulszkyknak a szépművészeti muzeum számára kellett volna megvásárolnia hiányzik.

Felmerült tehát az a gondolat, hogy a nyugták megvannak, e nyugták esetleg ha-misak is lehetnek.

purgatorium. Külömben a mézes hetek kü-lömbfélék.

Mások Londonban és mások Kajázó-szent-pálon.

A hány ház annyi szokás, a hány mé-zeshét annyiféle. Láttam mézes heteket le-zajlani ugy, hogy az asszony verte meg az urát, viszont láttam olyanokat is, hogy a férj nádpálczázta meg a feleségét és láttam olyanokat, hol mind a ketten elverték egy-mást.

— A férjek és fiatal asszonyok ugy vannak a mézeshéttel, mint a cigány a su-vikkossal.

Nem beszélnek róla rosszat, hogy hadd próbálja meg más is, mint a hogy nem tett lényegesebb nyilatkozatot a bögös a suvik-szra vonatkozólag a primásnak, gondolván magában, hogyha én meg ettem, edd meg te is.

Az asszony birodalma.

REGÉNY.

GRAIK ASSZONYTÓL.

— Két kötetben. —

Az „Ellenzék” számára fordította: Amica.

ELSŐ KÖTET.

XVI.

(Folytatás.)

(64)

Folytonosan sokat kellett tenni, és még többet szenvedni, csendes és szó nélkül. Házaséletüknek a kezdetén, Edna látta, hogy férje naponként és óránként mennyin ment keresztül, ezt elviselni nagyon nehéznek találta. Halálos gyötrelmet állott ki, valahány-szor Vilmos a ragályos korházba lépett, és

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1896. Április 30.

Mézes hetek.

Irta Szathmáry Zoltán.

Bevezetés.

„Mézes hetek” — Milliő, meg milliő leány vágya összepontosul e két szóban.

Titkos sejtéssel vágyakoznak átélni azt a szívérványosnak festett időt, melyet lányos fantáziájuk ezerféle képen színez ki magá-nak.

— „Mézes hetek”. — Hát mit is érte-nek a leányok ezalatt. Egy szót felfognak itt, egy pár sor megragadja a figyelmüket ott, a látottakat, hallottakat összegezik szépen de fogalmat még sem tudnak alkotni, hogy voltaképen, mit is értsenek az alatt, hogy „Mézes hetek”.

Az írók is, mind külömbféle képen ír-nak a „mézes hetek”-ről, a mint egyik vagy másik iskolának a hívei s a mint az kitűnik a következőkből.

Az idealista.

Gyöngyszüi tapetés, megyszüi virágos bodoir illatos levegőjében, derengő félhomályá-ban, habkönnyű reggeli ruhában ott ül a nő a kereveten.

A férfi lábai előtt fekszik a pamlagon, az asszonyka bárszony kacsóit csokolgatva.

A consol tükör alatt az óra 12-tőt mu-tat. Dél felé jár az idő.

A szerelmes szívtű asszonyka, ki alig lát-

szik a formás tagjait körülölelő csipke hal-maz közül, ki egészen olyan összekuporodott helyzetében, mint valami tündér-baba, s az ifjú kinek szívében olthatatlan szenvedély tűz lobog, észre sem veszik az előrehaladott időt.

Előttük úgy tetszik, mintha valami rózsaszínű felhő ereszkednék le az aranyci-rádás plafontról körül folyva mindketőjüket, elszakítaná őket az egész külvilágtól.

Az asszonyka felhuzza maga mellé apró lábacskáit elbájoló lustasággal s lehunyja egy peregre szemeit.

Micsoda édes goéolatja leht, ki tudná megmondani?!

Nyakán lepattan a vékony malatich gomboeska s előttük rózsaszínű hamvas nyakának bárszonyos hava, gyönyörű válla.

A férfi felkuszik az asszony mellé, szomjas ajkát oda tapasztja a fedetlenül ha-gyott helyre.

A férfi felkuszik az aszon mellé, szom-jas ajkát oda tapasztja a fedetlenül hagyot helyre;

Affektált ijedséggel pattan fel az asz-szonyka, a tükör elé fut duzzogó arczeccal, felbigyeszteő ajkakkal, hogy megigazítsa a kibomlott hajfürtöket.

És e közben észreveszi a kis idő mérő hajszál mutatót.

Tizenkét óra!

Eszébe jut valami. Valami olyas féltre gondol, hogy az az édes ember a ki tette-tett daczbol végig feküdt, fálnak fordult a kereveten, talán éhes is lehet.

Hiszen ez nem is olyan különös volna,

mert tudvalevő dolog, hogy az emberek tíres óráikban evéssel is szoktak foglalkozni.

Oda settenkedik mellé, mely tekinteti dióbarna szemeit szerelmesen pihentetve meg az édes emberen, megkérdezi:

— Nem éhes én aranyosom? Nem sok idő mulva ebédelhetnénk? Ma azt esztünk a mit maga szeret. No mondja édes, mit szeret?!

A férfi két karjára kapja az asszony-kát s elborítja csókjaival:

— Szeretem a szép szemed, a két piros ajad, puha fehér kacsód, hullámos illatos ha-jad, szeretlek egészen, minden porcikád-ban.

A aranyos kalitkában vidám csicsergésbe kezd a kanári madár.

A naturalista.

Az asszonyka arczán bántó unalom ül. Kilátszik a szeméből, tétova járásából,

hogy volt valami édes álma, a miből kegyet-lentül felverte a valóság.

A leány álmoknak vége, a mi azután következik az már a hétköznapiaság határai közt van.

A férj már félig van felöltözve, a haja boglyas, a szakálla tele van szórva toll- pi-hével.

Még megse mosdott, a szemei veresek, Nincs épen rossz kedve, ép úgy mint az asszonynak, csak végtelen unalmasnak ta-lálja az életet. Nen vacsorázott ottkon előtte való este, másutt töltötte az éjt.

Még ugyan alig két hónapos házaso-k-de a kötelesség, az összeköttetések hajhászása, stb. belekergettek valami legény vacsorába.

Ez a körülmény lényegesen megváltoztatná a vizsgálat tárgyát képező delikum minőségét, miután az esetben a vizsgálat tárgyát képező delikum minőségét, miután a vizsgálat közhivatalnok által elküvetett okirat-hamisítás büntényére terjedne ki a ptk. 463. §-a értelmében, míg az eddig a 462. §. alapján és hivatali sikkasztás címén folyt.

A büntetőtörvény értelmében azonban erre a büntényre 5—10 évi fegyházbüntetés van kiszabva és ha ennek fenforgására elegendő gyanúkat talál a vizsgálat, Pulszky Károly vizsgálati fogsága legalább is a végtárgyalásig terjedne.

Pulszky Károly, a kit a vizsgálóbíró ez irányban már ismételt kihallgatott, a legatározottabban tagadja, hogy a kérdéses képek hiányzanak vagy hogy a nyugták hamisítva volnának.

Balonyi vizsgálóbíró e körülmény kiderítése céljából tegnap bázkatatást tartott a helyszínen.

A vizsgálat eredményét persze titokban tartják. Nagy Dezső dr., Pulszky védője megsúgta védekezésének szabadon bocsátását és már a legközelebbi napokban megtörténik a döntés.

Tegnap Peregriny János dr., az országos képtár titkárat hallgatták ki.

Az orsz. magyar gazdasági egyesület.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest ápril. 29.

Az országos magyar gazdasági egyesület igazgató választmánya ma délután 4 órakor a Köztelken gr. Desseffy Aurél elnöke alatt ülést tartott, melyen az elnököknél jelen voltak gr. Károlyi Sándor, gr. Zselsenski Róbert, dr. Gaál János, Csillag Gyula dr., Kodolányi Antal, Koppély Géza, Miklós Ödön, Karsai Albert, Szabó Ferenc, Kostyán Ferenc, Hegedűs József, Bernáti István, Balintffy Pál stb. igazgató választmányi tagok. A tagsági ügyek elintézése után az egyesület az ezredéves kiállítás megnyitójának céljából kiküldte gróf Desseffy Aurél elnöke alatt Galgóczy Károly, dr. Hagara Viktor és Fürster Géza vá. tagokat. A biztositó társulatok által létesített „Jegiroda” azon kérelemmel fordult az egyesülethez, hogy küldene ki tagjai sorából oly szakértő egyéneket, a kik nagyobb káreseteknél, mint bizottsági elnökök szereplésének. A választmány bizottsági elnökökkel a folyó évre kijelölt Balintffy Pál, dr. Szabó Ferenc, Szűts Mihály, Hensch Árpád, Szilassy Zoltán és Rubinek Gyula tagokat. A Heller M. és társa cég által folyó évben rendezendő gyapjú aukciók bírálo-bizottságába kiküldi Balintffy Pál és Lejtényi Györgyöt s póttággul Skita Sándort. Azután a pénzügyi és számvizsgáló bizottságok jelentése került sorra.

A pénzügyi bizottság előterjesztése az igazgató választmány az 1897 évi költségvetést 69926 frt 22 kral és ugyanennyi bevétel-lel állapította meg. A jövő évi költségvetésnek jelentős tételeit képezi egy nyugdíj alapnak megvetése az egyesületi tisztviselők részére. Ugy a pénzügyi, mint a számvizsgáló bizottság jelentését egész terjedelmében magáévá tette az igazgató választmány. A földmiv. miniszter felhívására a folyó évben rendezendő nemzetközi gazdasági kiállításra az igazgató választmány kiküldi gróf Apponyi Albert, gr. Bethlen András, Baross Károly, Forster Géza, Miklós Ödön, Szemere Haba, Bujánovich Sándor, Bélássi Zoltán, Zichy Nándor és dr. Hagara Viktor tagokat. A

földmiv. miniszterium kiállítási irodájának felhívására a választmány 40 tagot jelölt az állatképző és egyéb időleges kiállítások bírálo bizottságokká. Az ülés legfontosabb tárgya a bürze reformjáról szóló bizottsági jelentés képezte. A bizottság jelentését az igazg. választmány egyhangulag magáévá tette s egyúttal kimondotta a különböző játéknak beiktatását. Több miniszteri leiratot intézett még el ezután az igazgatóválasztmány.

A legnagyobb pénzhamisító banda.

(Saját tudósítónktól)

Budapest, ápril. 30.

A budapesti törvényszék, mely elé az ország összes pénzhamisítási bűnpörei tartoznak nem látott még együtt akkora csodát, mint a milyenek május hó 4-én kezdik meg a tárgyalását Lenk Gyula elnöke alatt. A bűnpörbe vagy 200 ember van belekeverve mint pénzhamisító család vagy becsapott. A becsapottak azok, kik egy ritka furianggal manipuláló szövetségnek estek áldozatul úgy hogy ezekre rugó összegeket engedtek maguktól kicsalni azzal a hitegetéssel, hogy a jó pénzért négyannyi kiténőn utánzótt hamis pénzt kapnak.

A bandának főkolompója, Levári János, ki a hamis pénzzel való csalásban volt nagy mester, időközben meghalt, sokak ellen pedig a bíróság megszüntette az eljárást. Vád alá csak 88 különböző állású embert helyeztek, van köztük szegény és gazdag, földmives és diplomás az egyaránt. A vádlottak a következők: Handler Antal gépészmérnök aki különben 13 évi fegyházát ült már pénzhamisításért, Dobos András, Vincze János, Dobos Ferenc, Csecei János, Szőke István, Szőke Pál, ifj. Csecei János, Polyák György hajai hentes, Reizman Károly könyvkötő, Tóth József tétnyi hentes, Josóki Imre bpesti rendőr, (a kinek igen érdekes szerep jutott a bandában) Lukács Márton, Tóth Lajos, B. Bográ János, Auth Ferencné, Domokos István, Auth Mihály, Templom Endre budapesti ilatszer kereskedő, Boczen Gyula tétnyi korcsmáros, Boczen Ambrus, Fekete Ferenc patácsi molnár, Popovics Ignác budapesti asztalos, Molnár Ferenc, B. Bográ Jánosné, Magyar Ferenc vásárcsombi csizmadia, Varga József kispesti lakos, Czeiner József, Bakó Antal gazdag úcsényi magánzó, Tóth György szentmihályi kovács, T. Szabó János mohácsi hajós, Pandur József budapesti korcsmáros, Papp József budapesti kereskedő-szolgálat, Kántás Jánosné, Kántás János, özv. Nagy Józsefné és végül Horváth József budapesti hentesmester.

A vádlottak szerte az országból valók legnagyobb részt jómódú vidéki földmivesek. A vádak különfélek és a megismeréstük céljából csak néhány eset írunk le.

Handler Antal mérnök, aki Bécsben a műegyetemet végezte s már tizforintosok készítéseát 13 évet ült, ajánlkozik Dobos Andrásnak pénzkészítésre, ki aztán Dobos Ferenc hez viszi. Később Czehát János és Szabó József korcsmárosok is felkérlik arra. Előbb mindegyiknél hetedik élsőkdi, aztán Dobos András elviszi Vincze Jánoshoz s ennek Vöyösmarton levő prsházában készített is egy érozlapra az 50 frtosnak vésséet, melyről lehu egy példányt, de az nem igen sikerült Majd gépet vesznek s arra Czecei János, Szőke István, Forjék András, Gárdoni János 100-100 frtot adnak, de fel kell hagyniok minden kísérlettel, mert hallják hogy már nyomokban a csendőrség.

Érdekes a falusi „nagyaságos ur” és az igazi „ma. kir. rendőr” szerepeltetése. Magyar Ferenc elhiteti Varga Ferenc és és Pap István urakkal, hogy Budapesten egy nagyaságos urtól olesó pénzen vásárolhatnak

mázsaszámra fám hamis bankót. A hiszékeny emberek felőznaznak a fővárosba tanácsadó-juk elviszi őzet valami ferencvárosi-korcsmá-ba s egy oda belépő urra, a kire Lénárd János rámondja:

— Itt a nagyaságos ur!

Az együgyű falusiak folyvást hajlongnak, míg végre megszólal Lénárd:

— No, mi jó kéne földiek?

Hát egy kis pénzt vennének, nagyaságos uram — adja meg helyettük a választ Magyar Ferenc.

— Aztán mennyi kell?

— Nincs most nálunk csak 470 forint...

A „nagyaságos ur” átveszi a pénzt, s még a gombolkózása közben egyszerre kardcsörtetés hallatszik kívülről. Alig mulik egy perc és belép a szobáb Tókos Imre valóságos rendőr.

— Az ur foglyom! — mondja kezét Lénárd vállára téve s a becsapott parasztok pénzével együtt viszi magával.

Varga és Pap örülnek, hogy ha csak ép bűrrrel is menekülhetnek. Futnak ész nélkül, Tosóki rendőr, Lénárd és Magyar pedig valamelyik közeli utca sarkon — osztozkodnak.

A legtöbb vád ilyen, s azok fejében sok ezer forintot zsebelték be az agyafurt gazemberek. A tárgyalás 7—8 napot fog igénybe venni, s azért is, mert igen sokan kaptak megidézést részint tanu, részint panaszos minőségben, Lenk Gyula elnök a nagy esküdtszéki termet fogja arra használni. Vádlott 38 lesz — a mint mondtuk — tanu megszámlálhatatlanul sok, mert 103 csak azoknak a száma, a kik szintén bűnvizsgálat alatt állottak, de velük szemben az eljárást megszüntették.

A Kisfaludi-társaság ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest ápril. 29.

A gyönyörű nyári meleg nap nagy közönséget vonzott ma a Kisfaludi-társaság ülésére, a melyet az akadémia első emeleti kis termében tartottak meg Gyula Pál elnökelete alatt.

Jelen voltak az ülésen Beüthy Zsolt, Szász Károly, Vadnay Károly, Jakab Ödön, Ábrányi Emil és Endrődi Sándor. Elsőnek Beüthy Zsolt titkárt tett jelentést a folyó ügyekről, a melyeknek során bejelentette, hogy az első magyar általános biztositó társaság a társaság szobor-alapja javára 100 frtot adományozott.

Utána Vadnay Károly terjesztette elő a bírálo-bizottság jelentését a Bornemisza báró féle színmű pályázat eredményéről. Szolnok-Doboka vármegye főispánja Bornemisza Károly ezer koronás pályadíjat szánt olyan történelmi színműre, a melyet a honfoglalás ezredévének ünnepele alkalmával a décsi színházban diszeloadásul lehessen bemutatni.

Megszabta, hogy a pályadíjat okvetlenül ki kell adni, ha önbecsült versenymű nincs az aránylag legjobb, vagy legkevésbé rossz termékek is.

A pályázat határidejének elteltével a társasághoz 18 pályamű érkezett, a melyek megírálására három tagu biztositógot alakítottak. A biztositó Berzák Árpád, Degré Alajos és Vadnay Károly rendes tagokból állott.

A pályázatban a legtöbb drámai értéket a IX. számú „Bánfi Dénes” című, „Törött, de nem hajolt” jelígejt szomorujáték szerzője tanusított, de mégis a legjobb termék — a bírálo biztositó egyhangu véleménye szerint — a szám szerint legutolsó, a XVIII-ik, — a melynek címe: „A szombatosok” ez három felvonásos színmű ezzel a jelígevel: „Egy az isten.” Tárgyában ez nem oly elkoptatott, —

mint a többi versenymű, jelenései benső alakjaiban változatosabb, sőt nyelvére nézve is választékosabb.

Az egészben látszik az írói képesség, gyakorlottság, de maglátszik az elsietés baja is. A pályázók között ez a szerző megkülönböztette magát azzal is, hogy nem kívánt méltán híressé velt regények nyomán haladni, hanem cselekvénye alakításában önállóságra törekedett.

Van azonban a műnek elég gyarlósága és fogyatéka is. Hiányzik például egy erős középpont valamely hősen vagy hősnőben. A szombatosok nem bírnak drámai cselekvősséggel, hanem a hatalmi üldöztetés szevedő tárgyai.

A mű meséje Péchi Simonnak, a szombatosok nagy tekintélyt gazdag és tudós fejének balázsfalvi kastélyában kezdődik. A jelíge levelet Gyulay Pál elnök nyitotta föl és a mikor abból Somló Sándor neve tűnt ki, a jelen volt közönség lelkes éljenzésben tört ki. Kozma Andor, Déczy Lajos „Ellinor király leány” című vigjátékának egy részét olvasta fel. Léva József költeményének felolvasása után Jakab Ödön, a hölgyek kedvelt írója lépett fel az emelvényre, hogy felolvassa a Bajusz című kiténő humoros elbeszélését a mely mindvégig állandó derűtségekben tartotta a hölgyközönséget.

A jeles írók zajosan megjelentek. Legutoljára Endrődi Sándor szavalta el versét, a melynek címe „Tó és patak.” A költő a költeményben hét rajzot állít egymás mellé aesthetikai vonatkozásai mozdulatlan-sád és a haladás képét. A költemény refrajnaja:

„Művész barátom, két ut áll előttem. Lássuk, melyikre lépsz s mi lesz belőled?..

Endrődit is zajos tetszésben részesítette a nagyhallgatóság.

Május 1.

Kolozsvár, ápril. 30.

Holnap a szabad természetnek ünnepeit szoktak szentelni az emberek. Májusban rendes körülmények között a természet zordon-sága megszűnik és kezdetét veszi a meleg, a napsugaras idő. Lomb fakad a fákon, virág nyílik s a madarak vidám dalától lesz hangos a levegő.

Van valami ünnepélyes, valami lelkesítő, valami öröme gyújtó hangulat abban a napsugaras, virágos, madárdalos világban. A tavasz illata és a szabad természet nyiladozó pompája mámorba ringatja az embert, mert benne van abban a dalban a szabadság dala, abban a sugárban a szabadság fényessége és melegsége.

Igen a szabadság édes mámore az, a mi elragadja azokat, a kik a természetet szeretik. Kénn az isten szabad ege alatt tágában a tüdő, végtelen a látkör és szabad a gondolat.

Kénn a szabadban békítőitől megtisztult a lélek, hogy szabadabban szárnyalhasson és a test úgy érzi mintha börtöne zárja törött volna szét. A sötétség a penész, a rothadás sehol, sehol, csak az élet virulása, az erők alkotása, a fejlődés, a haladás — az örök élet diadala a mullandóság felett.

Az emberek kétségkívül azért ünnepeleik s ünnepeleik ma is májust, mert a természet pompáján kívül még a szabadság diadalát is látják benne.

A szabadságra teremtett ember nem tűri a rabzoltságát s azok, a kik (joggal vagy jogtalanul) azt hiszik, hogy felettük zsarnok uralkodik, ugyancsak május elsejét választották ünnepnapul, mint egy jelezve az által, hogy a természet megújulása méltán lehet új és szabad eszmék ünnepe s így lett május elseje ünnepe a socialistáknak.

Azóta már vörös május lett a neve. Vörös zászlóról, mely forradalmi jelvénye a szocializmusnak, vörös a vértől, melyet az eszme megújításért ontanak, ha kell.

Még eddig nem került sok vérbe a szocializmus tanainak hirdetése, s talán csak a merész hang, a kihívó módor és a vörös zászló jelzi azt, hogy már megszűlte őket is a századvég.

De az a gazdasági hanyatlás, az ország szegényítő politika, az az anarchikus szellem, mely a hatalom embereinek ma fő jellemvonása, mind jó talaj arra, hogy a vörös zászló fellobogjon és a merre elhalad, vörös vér jelölje nyomdokait.

Valjon a kormányok bölcsessége, megvédi-e a népeket a szocialis veszedelmektől, — vagy tán a szocializmus lesz egykor a népek boldogító evangéliuma?

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, április 30.

— Emlékezzünk régiekről. 1438 április 29. A márc. 18-án római királyllyá választott Albert magyar király a magyar főurak engedelmével ezt a megválasztást elfogadja. 1738 Rákóczy Józsefet III. Károly felségértőnek jelentette ki. 1840 V. Ferdinánd a fog-ságban levő Lovasy Lászlónak, Kossuth Lajosnak és Wesselenyi Miklósnak amnestiát ad.

— Kolozsvár féllobogóza. A napokban indítványt tettünk, hogy az ezredévi ünnepségek alkalmából május 2-án lobogózzuk fel a házakat és az ünnepségek egész tartama alatt tartunk kénn a nemzeti zászlókat. A mint örömmel halljuk ez indítványunkat városszerte közhelyesséssel fogadták, s Kolozsvár házai lobogó díszit öltének magukra. Arról értesülünk, hogy a m. kir. államvasutak kolozsvári üzletvezetőségén tett indítványunk lényege szerint magyar czimerrel ellátott óriási nemzeti zászló fog lobogni a melyet május 2-án reggel az üzletvezetőség hivatali helyiségén kitéznek és az országos kiállítás vagyis a milleniumi ünnepségek egész tartama alatt állandóan kitézve tartják. Nincs kétségünk a felett, hogy e szép példa minden kolozsvári háztulajdonosban követőre fog találni. Ezzel a ténnyel csak hazafiságunkat és hazaszeretetünket dokumentáljuk. Kolozsvár lakossága pedig ebben minnenha előljárni igyekezett.

— E. Kovács Gyula jubileuma. 1896. augusztus 17-én telik be negyvenedik esztendeje annak, hogy E. Kovács Gyula először színpadra lépett, Debreczenben. Láng Boldizsár társaságánál, a „Pál fordulása” szímt darabban.

A jubileumi évforduló tehát augusztus hó napjában lesz, de ez a kolozsvári közönség nem ünnepele, miután itt jövő őszig nem tartanak előadást. Megragadtuk tehát az alkalmat, hogy már most, a szini évad bezárása előtt fejazzuk ki tiszteletünket szeretetünket a kiváló művész iránt.

Daczára annak, hogy az előkészületekre kevés volt az idő és ez is (a milleniumi ünnep miatt) alkalmasszerűtlen: a mai diszeloadás mégis hatalmas ovációvá növekedik és a rendező biztositó gyűjtésének szintén fényes eredménye van már eddig is.

Ugy helyből-mint a vidékről számos felszólalás érkezvén, hogy az idő rövidsége miatt a gyűjtésnek elegendő sikere nem lehet; számba véve továbbá az, hogy a kolozsvári színtársulat, mely Nagyváradon fog először összegyűlni, jelenleg nincs abban a helyzetben, hogy a jubiláló művészt illően ünnepelhesse; tekintve végül, hogy E. Kovács Gyula pályafutásának negyvenedik évfordulóján (augusztus 17-én) társulatunk Nagyváradon külön előadást rendez: mindezeket figyelembe véve a jubiliüm ünnepele sere alakult rendező biztositó elhatározta, hogy módosítását folytatni fogja és a később befolyó adakozásokat a nagváradi diszeloadásnál fogja méltó módon értékesíteni.

Erre vonatkozólag a biztositó (az addigi gyűjtés elszámolása után) külön értesítéseket fog kiadni.

— Szacsvainé Boér Emma asszony, a budapesti nemzeti színház tagja, a kolozsvári közönség kedves emlékekben levő művésznője tegnap reggel Budapestről Kolozsvárra érkezett. D. u. felkereste az elhunyt kis fiának a kolozsvári temetőben levő sírját, s arra kószorut helyezett este a színházban egyik alsó páholyból végig nézte Goldstein Számi előadását és sokat tapolt Gyöngyi Izáknak a cím szerep páratlan személyesítőjének. A művésznő ma este az E. Kovács Gyula jubileum alkalmából színe kertől két darabban játsza a fő női szerepet.

— Távozó színészek. Elment már tegnap este az utolsó csoportja is a vágzínészeknek s közülük ma még csak Góth van itt, mint egy utolsó mohikán. Utoljára hagyja itt a hajót, pedig nem is kapitány. A tegnap esti gyorsvonattal utaztak Pintérné Szép Olga a kedves és szép naiva, Pintér Imre a pazárjókedvű esőblös hangu bari tonista és Szerémy Zoltán a jeles burleszk komikus, a kolozsvári társadalom népszerű Zolija. Bizony ők is nehezen mentek el mi tőlünk, mi is nehezen válunk meg tőlük. Szerémy Zoltán különösen nehezen bucsuzott Kolozsvártól hol élete leg-szebb 5 évét töltötte, s nehezen megy fel a „svindli Budapestre.” — Majd megszokják az új életet ott is, mert nagy tehetségeikben meg van a garanciája annak, hogy a budapesti közönség is szeretni fogja őket.

— A kolozsvári tervatívó intézet helyisége és annak szép kertje az idén a nyári szünidőben is a közönség rendelkezésére fog állani, kulturális, sport, szórakozás és titűlés tekintetéből. Már említettük, hogy Makróczy János színtársulata fog a teremben előadásokat tartani. A kertben Tennis pályát rendeznek be előkelő labdázó társaságok.

A kert árnyas fái alatt kellemes sétáló és titűlés hely van. Az intézet alapító tagjainak régi gárdája előszeretettel keresi fel az intézetet, hogy e huszonöt éves intézet fejlődéséről, az ott folyó tornázás és vívás nene-téről tájékozzát szerezen. Tegnap délután az intézet egyik legrégibb tagja: az intézet réz-

azon oduka hiyták, hol a nyomor és bűntényészik, hol igen gyakran a Doktor egyedül hínke a jónak, a miben részesülnek. — De most már beletörődött mind ezekbe és nyugodtan viselte. Tudta, hogy a férje élete az Isteu kezében van, — hogy annak a hivatásával járó kötelességeit teljesíteni kell, — és neki szintén a magát — a mi abból állott, hogy a férjének inkább segítségére legyen, miut akadályára.

De gyakran megtörtént, midőn olyan asszonyokat látott, kiknek a férjei nem mentek a veszedelembé, és a kemény munkától nem fáradtak ki, — és midőn Vilmos, éppen mint ma, teljesen kimerülve ment haza, elannyira, hogy az a mosoly, a melylyel Ednát fogadta, csak egy pillanattal tartott, — a szíve mindig elborult, és halálos félelem fogta el — a mit azok, a kik szeretnek, könnyen meg tudnak érteni.

De nem szökött semmit; és midőn a férje ebédöl asztalánál a fő helyet elfoglalta, olyan derült arccal tette azt, a milyent a feleségnek viselni kellene, és a mi a munkától elcsigázott férfira több jót tesz, mint a táplálék és a tűzhely melege.

— Oh, ez oly kellemes szoba, — mondá Vilmos, a véghetetlen nyugalom. Kényelem és megkönnyebbülés érzetével nézve körül. Örülök, hogy nem kell ismét kimennem. Kénn olyan borzasztó rossz idő van. Reményem, hogy Gyula Párisban fog várakozni, és nem gondol az átjövételre addig míg az idő meg nem változik. Edna, itt a levele, mely ma érkezett. Azt mondja, hogy nem sokára Londonban lesz.

Ezt a feleségére nézve mondta, de Lett-re is oda pillantott, a ki mélységesen hallgatott.

Lettihez Gyulára vonatkozólag, Vilmos soha sem szökött egy szót sem, sőt Ednához is keveset beszélt róla. — Természetes, hogy ő mindent hallott, és azt mélyen érezte; de

később a férfiaknak azon éles ketté vágással, melyel ők azon gordiusi csomókkal elbánnak melyeknek megoldozásával az asszonyok az egész életükben vesződnék, ezt a fájdalmas családi bonyodalmat félre vetette egyszerűen azt mondva —

— A mi megtörtént azt nem lehet meg nem történné tenni. A beszéd által nem javíthatunk azon, sőt sokat ronthatunk, Ne beszéljünk többet róla.

És nem volt hideg Lettihez; talán, mint minden férfi — ő is kész volt menteségeket találni egy nő, — főleg egy nagyon szép nő részére. De bár mit érzett e tárgyra vonatkozólag, érzelmét Gyula iránt csak a hosszú és elmaradhatatlan pontossággal írt leveleiben mutatta ki, a mi egy férfiban és testvérben ritkaság. És most azzal a józan eszével, mely soha sem csinált szükségtelen hűhót semmi felett — a Gyula hazajövetelét csak egy futólag említette.

— És meglehetősen anyagi vtzonyok között jön haza, egy képet éppen most adott el Marchmont urnak a Letti barátjának.

— Nagyon örülök rajta, — válaszolá Letti.

— És az a becsületés jó fiu vissza küldte nekem a negyed évi zsebpénzét, azt irta, hogy el tud lenni a nélkül — jobban mint mi; a mi részben igaz, ugy e drága Ednám?

— Félre tesszük az ő részére, arra az esetre ha szüksége lesz rá, — mondá Edna, az ő utólréhetetlen jó indulatával. Az utóbbi időben mit csinált?

— Olvasd el, és meglátod. Ugy látszik hogy és a Marchmontok jó viszonyban vannak. Gyula megmutatta neki Páriszt, és sokat beszél rólok; ugy gondolkozik rólok, mint te — becsületés jó embereknek tartja, nagyon sok pénzzel, — de kevés aggyelövel. Talán a te tanítványodat, Lily kisasszonyt

kivéve, a kiről azt mondja, hogy szép és kedves.

— Marchmont Lily szép? — kiáltá Letti.

Soha sem hallottam olyan ostobaságot! Az egy kis punctum; olyan piros mint a cseresznye, és olyan gömbölyű, mint a labda. Mire gondolhat Gyula?

Talán szerelmes kezd bele lenni? De valóban, csak örülni tudnék ha olyasmit hallanék — tevé utánna komolyságot mutatva. — En is, — válaszolá a sógora. Semmi sem adhatna nagyobb örömet a világon, mint ha Gyulát nőülve — és boldogan nőülve látnám. Ő nagyon jó fiu, és még sokkal jobb lenne, ha felesége volna — ilyen jó kis felesége, a milyen az enyém.

És Vilmos szerelemtől égő szemekkel nézett arra a kedves arcra, mely neki napfényje, gyönyörűsége és mindene volt. De épen mint Ednának vele szemben, az ő öröme sem volt fájdalom nélküli.

— Édes feleségem, te halvány vagy; nagyon sokat dolgoztál és kifárasztottad magad.

— Egy kissé fáradt vagyok. Ma bent voltam a városban. Kénytelen voltam bemenni.

— Oh, azok az utálatos társas kocsi! Bár egy kocsi adhatnék neked. Tudod-e Letti testvér, komolyan kezdlek arról gondolkozni, hogy a te folytonosan hangoztatott tanácsodat kövessék és egy broughtamot vegyek, azt mondják, — hogy a gyakorlat orvosnak már a pályája kezdetén mulhatatlan szüksége van arra, olyan pompás benyomást csinál.

— Hátha megpróbálnám?

— Csakhogy meg ne mond az asszonyoknak. Neki nem tetszene ez a terv.

(Folytatás következik.)

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai, és sürgöny-levelei.)

Országgyűlés.

Budapest, ápril. 30.

A képviselőház mai ülése csak 20 percig tartott. Tudomásul vették a Ház zárszámadásait és a pénzügyi bizottság jelentését.

A királyné Budapesten.

Budapest, ápril. 30.

A királyné ma reggel 8 órakor a déli vasúton Bpestre érkezett.

Ezernyi nép várta.

A királyné nyitott kocsival hajtott a várba.

Kigolyózás a klubból.

Budapest, ápril. 28.

Érdekes panasz tekintetében mondott ma ítéletet a bpesti büntető járásbírósg vezetője, Gajzágó Manó kir. táblai bíró. Az 1894 évi községi választások idején történt, hogy a Várban az I. ker. polg. kör tagjaiból alakult reform párt és a kaszinó polgári pártja álltak egymással szemközt Barabás J. kaszinói sör-sarnok-bérlő mint az ellenzék reform-párt főhíve. Noha mindenki így képzelte a dolgot, a pelgári körben hirtelen terjedt, hogy Barabás alighanem kétkulacos vitéz, mert állítólag Barabás becsületszavára fogadta titkokban a kaszinóbelieknek, — hogy „szállít” nekik 50—60 szavazatot.

Erre Kassics Péter, a reformpárt al-elnöke levélben felhívta Barabást, hogy igazolja magát a vád ellenében.

Barabás e helyett azzal felelt, hogy bejelentette a körből való kilépését, amit nem vettek tudomásul hanem a kör választmánya ülést tartott és hírből jött tagját — kigolyozta. Ezt Barabás sértőnek találva magára, a választmány tagjait becsületsértés címén pörbe fogta, s így miután előbb annak 14 tagja ellen visszavontva panaszaát ma a következők ültek a vádlottak padján: Stolz István, Beiwinkler Károly, Czike Imre, dr. Draskóczy Miklós, Kállay István és Miklós Gergely.

A milyen ritkaság, hogy egy klubból történt kigolyózás kérdése a bíróság elé került, ép oly érdeklődés mellett folyt le a tárgyalás, melynek elején a kihallgatott Kassits Péter kijelentette, hogy nézete szerint az eset nem tartozhatik a büntető bíró elé, mert a választmány csak az alapszabályokat alkalmazta. Miután hosszasan ismertette a történeteket, Gajzágó bíró kihallgatta a vádlottakat, egyszerűen arra, hogy jelen voltak-e a kérdéses ülésen és szavaztak-e? Erre a kérdésre mindegyik igennel felelt, — de egyuttal nagyobbára mind illetékességi kifogást is emelt.

Barabás panaszos szélesebb körű bizonyítást is kért, de a bíróság annak nem adott helyet, hanem a hallottak után meghozta az ítéletet, felmentvén valamennyi vádlottat. A megokolás az, hogy a vádlottak csak a kör házi jogával éltek, mikor az alapszabályok 14 §-a alapján Barabást, a ki belépések során alávetette magát annak, ki zárták a klubból.

A budai gyilkosság.

Budapest, ápril. 30.

Bakonyi Sándor, aki a budai irlalmasok kórháza portásának Hutkay Antalnak a meggyilkolása miatt van fogságban, nemcsak hogy továbbra is mindent fogadt, de a vizsgáló fogság kérdésében is felebbezett. Pedig az összetett bizonyítékok olyan eredményt mutatnak, hogy alig van kétség a bűnösségéről illetőleg. Ép ezért Zelenka Pál dr. vizsgálóbíró, majd a törvényszék is elrendelte Bakonyival szemben a vizsgálatot, valamint a fogságban tartást, felebbezéssel most az iratot a kir. táblára mentek fel. Addig is még visszaérkeznek az iratok, Zelenka vizsgálóbíró új intézkedést, hogy addig az orvosszakértők vizsgálják meg Bakonyinak az elmeállapotát. A terhelt bűnössége mellett bizonyít az újabb momentum is, hogy mikor őt a házbeliek ott találták a még elő Hutkay mellett a szobában, s ide bemenni akartak, az ajtót zárva találták. A gonosz ember különben mindjobban megtörik s egy lehet, hogy nem sokára beismeri szörnyű bűnét.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

Nyitlér.

Van szerencsém a nagyszerű munkával tudatni, hogy a

HERCZEGOVINA

nyári mulató helyemet

f. évi május hó 1-jével megnyitom,

mit magam személyesen fogok vezetni. Főtörök-
vésem azon lesz, hogy minden igényeket kiel-
gíthessenek.

Tisztelettel:

HERCZEG ALBERT.

jegyeinek kiállítója Korbuly Bogdán vá-
laszmányi tag kereste fel az intézetet, meg-
szemlélte a termeket, a szép kertet s ebben
a fiuk tornázását. A kiváló öreg ur a közön-
ség kényelmére tervezett intézkedésekre nézve
helyeslő megjegyzéseket tett. Az intézet tá-
gas kertje és nagy területű tornaudvara nem
csak nyáron lesz a közönség rendelkezésére
bocsátva, hanem télen is. A térs tornaudva-
ron ugyanis mesterséges korcsolyapályát fog-
nak berendezni, mely a szamos közelségénél
a pálya zárt és védett helyénél fogva erre
kiválóan alkalmas. E pályán nemcsak a leány
és fiu táncolhat, hanem a város tornaví-
voda felé lakó közönségének is meghatározott
órákban módja és alkalma lesz a sportot űzni.

— **Meghívás.** A kolozsvári „Mária Va-
léria” Árvaház-egylet 1896. május 4-én d. u.
3 órakor a városban nagy teremben fogja
megtartani évi rendes közgyűlést, melyre a
választmány nevében minden alapító, rendes
és pártoló tagot ezennel meghívunk. Tár-
gyak: Előző megválasztás. Az évi jelen-
lés. A pénztárnok felmentésének megadása.
Elvi költségvetés. Válaszmányi tagok válasz-
tása. Indítványok tárgyalások Kolozsvárt, 1896.
május 1. Br. Zeyk Józsefnek elnök. Gyulai
Lászlónak, titkárnak. Előzetes egyszersmind igaz-
ozási jeggyel is szolgál.

— **A nagy-váradai színház.** A P. H.
tegnapelőtti számában azt írta, hogy Meg-
gyery Dezso elmulasztván a nagy-váradai igaz-
gatóságához szükséges engedélyt a belügymi-
nisztertől megszerezni a miniszter ennek meg-
szerzésére azon kijelentéssel utasította őt,
hogy ellenkező esetben a nagy-váradai elő-
adások betiltatnak. Mi utánna jártunk a do-
lognak és megtudtuk, hogy ez a közlemény
töves információ alapján készült. Meggyery különben
folyamodott az engedélyért a miniszterhez de ez
csak a formához való ragaszkodás volt, mert
Meggyery szerződése értelmében a nyári időnyit
a miniszter engedélyével ott töltheti, a hol
akarja és így Nagy-Váradon is. Nem állhat
tehát meg semmi esetre sem a P. H. ezen
kijelentése, hogy a külön engedély kérése
nélkül Meggyery nagy-váradai működése meg-
akadt volna. Mert Meggyery ehhez a műkö-
déshez bírja már egyszer a miniszter enge-
délyét és most másodszor is meg fogja kap-
ni. Komoly baj az egész dologban nincsen
csak komikum, hogy miképpen lesz az az ember
egymásután kétszer színgazgatóvá felkenve
ugyanazon személy által.

— **Városi közgyűlés.** Csekély érdeklő-
dés mellett, gr. Bély Ákos elnöklete alatt
tegnapelőtti városi közgyűlés volt. A szent-
sített törvények felolvasása után bejelentették
hogy a belügyminiszter a Széchenyi tér irány-
vonalának megállapításánál a közmunka bi-
zottság tervét fogadta el, hogy a belügymi-
niszter a sétatéri kioszk és korcsolyacsarnok
tervét nem fogadta el. A tanács Pakéty bizta
meg új terv kidolgozásával, a mi meg is
történt. A kultuszminiszter az Unió kép-
tyében 5000 forint elengedését megtagadta. A
tanácsnak Losonczy által beterjesztett javasla-
tát a köztemetőbe a temetőfelügyelő részére
építendő hivatal tárgyalóban a közgyűlés Be-
nel és Tutek felszólalásai után visszakül-
dötte. Az előterjesztések és kérések közül a
sanczalja utoza szabályozásának kérdése okoz-
t nagyobb vitát, Tutek Sándor az egysé-
ges szabályozási tervig semmiféle szabályo-
zást nem fogad el. Szvacsina, Albach, Poczy
Szamosy felszólalásai után a tanács javasla-
tát elfogadták. Ezután megválasztották a
közágazgatási bizottságba dr. Czikmantory
Ottó a számonkérő székbe dr. Groisz Guszt-
ávót és Dobál Antalt. Dorgó Albert indít-
ványára a milleniumi evet minden tisztviselő
nyugdíj igényébe háromszorosan tisztjék
be. Albach Géza mondott és indítványért
köszönetet a tisztviselők nevében.

— **Színház.** Üres páholy sorok és tö-
mött földszint jelzik a tegnap esti színházi
előadás külső képét. A már untig adott
„Goldstein Számi” jelent meg ezuttal legki-
tűnőbb személyesítője Györgyi Iszónak, a
vígsház neves művésznének képében. Györ-
gyi ezuttal először játszott a kolozsvári kö-
zönség előtt és elmondhatjuk, hogy egy csa-
pással meghódította az egész közönséget, a
mely az első belépésétől az utolsó mondatáig
különös érdeklődéssel kísérte a jeles művész
minden mozdulatát és adózott neki a tetszés és
elismerés minden külső jeleivel. Oly viharos
és mondhatni féktelen tetszés nyilatkozatokra
rikká színes ragadja a nézőt mint Györgyi,
a ki nem is színész, hanem egy darab ele-
ven élet teli szikrázó kedvvel, mértékletes
pajkosággal, figyelemre méltó énkudással,
egy rokonszenves egyéniség minden feltételé-
vel. Már az első belépésével, mikor a deris
arczsal csak úgy kipattant a kulizsák mögüli
egészen megragadta a közönség figyelmét s
mint az ő utánözhatlan eredetiségével elő-
adta Goldstein Számi fele kuplét a közönség
valóságos tombolt és lelkesen éljenzte a
pajkos muzsikának a jókedvű születtét. A dal
számtalanszor megismételtették. Nem kisebb

hatást ért el a harmadik felvonásban bemu-
tatott tánc produkcióikkal; melyeket alig
győzött meg ismételni. A fő női szerepet
Fenyő Rózika játszta sok elevenséggel és
pár dalt és táncot szépen adott elő, őt is
sokat tapsolták. Kitérő alakok voltak Ven-
drey és Góth. A közönség általában igen
jól mulatott a sikerült előadásban.

— **Csolnakázás.** A kolozsvári sétatéri-
távon a csolnakázás már teljesen elő van ké-
szítve. Az ünnepélyes megnyitás holnap reg-
gel lesz, mely alkalommal zene és ének is
lesz a sétatéren. A csolnakázó sportot ajánl-
juk a közönség figyelmébe.

— **A milleniumi május 1-ét** megünnepli
a kolozsvári nyomdászok társasága is. E nap-
on az „Ellenzék” sem fog megjelenni. Lapunk
közelebbi számát szombaton adjuk ki. Május
1-je az ünnepnek, a vidámságnak és az örö-
mnek lesz a napja.

— **A kolozsvári polgári dalegylet** hol-
nap május 1-sején az ezredéves ünnepélyeket
azzal vezeti be, hogy reggel 6 órakor a sétatéri
zene csarnokban alkalmi dalokat fog előadni.

— **A Hercegovina** ismét visszanyeri jó
hírnevét, mert az idén a tulajdonos: Her-
czeg Albert veszi ismét át. Már holnap meg
fog nyitni és a pompás levegőtű kiránduló
hely és a közönség ismét jó ízű ételeket és
italokat élvezhet. Borait maga a tulajdonos
kezeli s így azt mindig tiszta minőségben
szolgáltatja ki. Öröndötes, hogy a közönség
egyetlen kiránduló helye ismét élvezhető
lesz.

— **Cserebogár, sárga cserebogár.** A
kerteszek előtt nem kedves tavaszi vendégek
szokatlan nagy számmal lepték el a mezők
fáit. Pedig a gyűgyek jóformán ki sem reped-
tek. Ugy látszik a kártékony állatok első
akarnak lenni azok között, a kik a millen-
ium alkalmából ártani kívánnak. A csere-
bogarak e tömeges jelentkezésére a hatóság
terjeszse ki a figyelmét, tűzzön ki díjakat e
kártékony állatok gyűjtésére.

— **A honvédelem** ellen elkövetett me-
rénylet tényét tudvalevőleg elítélte mindenki,
még maguk a szász diákok is, a kik 20-an
nemcsak az „Ellenzék”-ben nyilatkoztak, de,
mint már ápril 24-iki számukban „Vizsgá-
lat” czimén előre jeleztük, hasonló értele-
mben tényleg nyilatkoztak a szász lapokban
is szüliek és ismerőseik megnyugtatóra. E
férfias nyíltsággal tett nyilatkozat ellenében
a „Kronstädter Zeitung” men-
tegetni próbálja a Hann Albert és
Binder Márton tettét. Azt mondja, hogy a
két szász diák azért részegedett le, mert mi-
dőt a mulatozást már félbe akarták szakí-
tani egy magyar diák csatlakozott hozzájuk
és annak a kedvéért itak addig a míg be
nem csiptek. Hát ez mindenesetre rosszakar-
natu mentés, a mi ellen bizonyára tiltakozni
fog maga Csia Kálmán egyetemi hallgató, a
ki a mérenyletet elítélő szász ifjak társasá-
gában részt vett.

— **Kinevezés.** Dr. Sajtó Károly je-
jes fiatal orvost Br. Szentkereszti, Hunyad-
vármegye főispánja a dévai közkórházhoz
segéd orvosá nevezte ki. Gratulálunk a ki-
nevezéshez úgy a derék fiatal orvosnak, —
mint Déva város közönségének, mely Dr.
Sajtó Károlyban egy kitűnő képzettségű mítő
orvost nyert. Dr. Sajtó kitüntetéssel végezte
az orvosi tanfolyamot és három év óta Dr.
Brandt József kitűnő sebész tanárunk mellett
volt alkalmazva mint mítő orvos. A szak-
képzetségen kívül lelkiismeretesség szerénység
és finom modor teszik Dr. Sajtó Károly bará-
tai és ismerősei körében közkedveltségűvé.
Tagja volt eleitől kezdve a kolozsvári önk.
mentőegyesületnek is, és itt kifejtett buzgó
önzetlen s áldozat kész működésével az egye-
sület körében is elismerést és tisztelgetet
vivott ki magának; huzamos ideig viselte az
állomás parancsnoki utóbb pedig a titkári
tisztelet. A derék fiatal orvos tegnap esti vonat-
tal távozott Dévára új állomásának elfoglal-
ására, mely alkalommal az egyesület működő
tagjai testületileg kísérték ki a pályaudvarhoz
és vettek búcsút szeretett barátjuktól.

— **A sétatér** holnap reggel ünnepélye-
sen is megnyílik, midőn május eszején a szo-
kásos zene végig hangzik a félig kilombo-
sodott gesztenyefák alatt. A közönség, mely
bizonyára tömegesen keresi fel ezentul, ked-
vező időben az árnyas sétatert, sok kel-
lemes újítást is talál. A czukraszda is lénye-
ges újításokon ment keresztül és Simon Fe-
rencz, a bérlő, nem kímél sem költséget sem
fáradtságot, hogy a sétatér közönség igényeit
mindenben kielégítse. A sétatér több pont-
ján lényeges színpitések is történtek és pa-
kirezás által a hapa-hupás helyeket szépen
egyenlítették ki. Minden újításról szívesen
veszünk tudomást, meré Kolozsvárnak ez az
egyetlen tuduló helye.

— **1000 terítékű bänkette.** Kevés vár-
megye ünnepli meg a milleniumot oly im-
pozáns módon, mint Szolnok-Dobokamegye.
A vármegye népszerű főispánja báró Bor-
nemisza Károly gondoskodott arról, hogy a
milleniumról az egész vármegye közönsége
tudomást vegyen. Minden faluban a község
házán nemzeti lobogó fogja hirdetni a ma-
gyarok itteni ezer éves életét. Ezenkívül min-

den szolgabírói járásban néptünnepélyekkel
összekötött ünnepségek fognak rendeztetni.
Magában a vármegye székhelyén Deésen több
napig fog tartani a millenáris ünnepély.

Ezek közül egyike lesz a legimpozán-
sabbnak a bänkette, melyen ezer személyre
lesz felterítve. Erre hivatalos lesz a várme-
gyéből a bíró és jegyző is.

— **Gyászir.** Valtó Vilmos a koloz-
vári polgári osztály képzett, társadalmilag
művelt, tehetséges fiatal tagja, az éjjel Ko-
lozsvárt meghalt. A jeles fiatal férfi halála
szülőinek, rokonainak bánatot s széles körű
ismerőseinek körében őszinte részvétet kel-
tett. Temetése május 1-én lesz a szülők Li-
buczgát-utca, 9 sz. házából. Nyugodjék
békével.

— **Keresztény Magvető,** melyet Pé-
ter fi Dénes és Kovács János kitűnően
szerkesztenek, megjelent XEXI. évfolyam
március áprilisi 2 füzetét a következő gazdag
tartalommal. Milleniumi gondolatok a Kuuu
Géza gr-tól, követi egy kitűnő vallástörté-
neti tanulmány Jaka b Elek tollából „Az
unitarizmus aláhanyatlása János Zsigmond
vál. király és Dávid Ferencz halála után”
ezimvel Nagy Lajostól angolból: „Jó az
ur mindenekhez” (prédikáció) Királyhym-
nus a XVII. évszázadban Kanyaró Fe-
rencztől. Egyházi szemle Gálffy Lőrincz-
től, Tanügyi szemle Gál Kelemen-től. Párisi
levél. Charnandtól, Angliai le-
vél. Lófi Ödöndől. Különfélék és Arany-
könyv zárja be a jól szerkesztett füzetet.

— **A kolozsmegegy** tanítótestület köz-
ponti köre az évi május 2-án d. e. 11 óra-
kor a tanító-képző intézet helyiségében mil-
lénárius ünnepélyt rendez. Kolozsvárt 1896. á-
pril. 20. Iszai Márton elnök, Czukrasz Róza
jegyző.

— **A csendőrség köréből.** Tiszti
előléptések. F. é. május 1-vel kineveztek:
őrnagygyá: Szelestey Károly, a kolozsvári 1.
számu csendőrkertület törzsnél a másodtörz-
s-tiszt teendőik végzésével megbízott százados;
1. oszt. századosokká: Szabó József V. és
Tyll László VI. számu csendőrkertületbeli 2.
osztályú századosok; II. oszt. századosokká:
Rákosi Ferencz 2. és Oláh Odón 3. csendőrk-
ertületbeli főhadnagyok; főhadnagyokká:
Mayer József IV. és simonyi és Varsányi Si-
mony József II. csendőrkertületi hadnagyok;
hadnagyokká: Kolcsár István, Németh Rikárd
VI., Wachsmann József II. Klatrobecz Géza,
Justh András I. Balló Lajos IV. Cserecsy
Emil I. Simon Balázs VI. Szaj Géza II., Bo-
ronkay István I. Kriesfalussy Jenő V. és No-
vák Gyula I. csendőrkertületbeli nadapród-
tiszthelyettesek és hadapródok.

— **A pusztaszeri föld a kiállít-
tás** Az ezredéves kiállítás egyik érdekes
pavillonja lesz a fő partján épült pusztaszeri
pavillon. Ebben a kis csarnokban, a melynek
a homlokzatára is csak az egy szó van írva
„Pusztaszer” a történelmi nevezetességű pusztaszeri
földről való relikviák, emléktárgyak
s nagy hazafiak és a király szobrai lesznek
kiállítva. A pusztaszeri lelet másolataihoz s
az emléktárgyakhoz Kecskekmét és Kistelek
előjárósága által kiállított bizonyítványok szer-
int a pusztaszeri „Árpád-kunyhó” környéké-
ről vett földet, homokot használtak. Még a
pavillonban a hazafias érzelmű látogató kö-
zönség sok érdekes tárgyat fog találni, a me-
lyek egyuttal kegyeltesek is.

A honvédelminiszter párbaja.

A budapesti kir. ügyészség, — levelezőnk írja
báró Fehérváry Géza honvédelmi miniszter-
nek Bernáth Béla orsz. képviselővel vívott
párbajában megindította a fenyítő eljárást,
ugy a miniszternek abban a párbajában is,
melyet tegnapelőtti vívott meg Korbuly Jó-
zseffel, a „Nemzeti Újság” szerkesztőjével,
már megtette kezdeményező lépéseket. Teg-
nap tett ugyanis indítványt arra nézve, hogy
a törvényszék a párbai dalgában is Kezde
meg az előnyomoztatott. A törvényszék Haupt
Albert. dr. központi vizsgálóbíróra bizta az
ügyet, a ki a minisztert és Bernáth kép-
viselőt legközelebb kikéri az országgyűléstől,
ha ugyan a király nem szüntet meg addig a pört
Valószínű azonban, ez mihamar meg fog tör-
ténni, a minthogy nyilván pertörés követke-
zik be abban a párbaj miatt folyó bünpör-
ben is, amelyben báró Jósika Samu, a király
személye körüli miniszter és gróf Klebelsperg
Zdenko állanak egymással szemközt.

Meggyilkolta a feleségét.

Gézi Pál szolnoki hentes nagyon rossz vi-
szonyban élt a feleségével, úgy hogy több-
ször heves szóváltás támadott közöttük, és a
férj meg is verte a feleségét. A szegény as-
zony ennek következtében megszületett a ház-
től és sogaorához Guba Jánoshoz ment a ki
igen szívesen fogadta és megígérte neki, hogy
megvédí majd a férje támadásaitól. Gézi
két hónap múlva utána ment az asszonynak
és arra akarta birni, hogy térjen haza, azon-
ban az asszony nem engedelmeskedett. Gézi
ekkor revolvert rántott elő, és feleségére sü-
tötte, e kit azonban nem talált. Guba kicsa-
varta a kezéből a revolvert és magával vitte.
A férj a mikor magára maradt a feleségével,
késél több szurást ejtett az asszonyn a ki
seobebe nem sokára belehalt. Gézi meg Gu-
bának is megsebesítette, de Gubának csakha-
mar felgyógyult sebétől. A szolnoki törvén-
yszék a vadállatias férjet életfogytiglanig tartó
fegyházra ítélte. A másodbíróság a mely ma
tárgyalta az ügyet az ítéletet feloldotta, és

utasította az elsőbíróságot újabb végtárgya-
lás megtartására.

A Hollósy-Kosztka affér.

A Hollósy Géza hírlapíró és Kosztka Emil
dr. honvéd-ezredorvos között felmerült lovagias
ügy mint táviratilag jeleztük már Budape-
sten tegnap délelőtti nyert befejezést. A két
fél segédei tegnap este jöttek össze. A segé-
dek találkozáskor Kosztka segédei fegyveres
elégítelt kérték s mert a sértést harmadfo-
knak kvalifikálták, szigorú feltételeket ter-
jesztettek elő. Hollósy segédei a kért fegy-
veres elégítelt megadni azonnal hajlandók
voltak, megállapodáshoz híven a felek s
a segédek a kijelölt időben találkoztak tegnap
a huszár-kaszárvánál.

Lukács képviselő vezérszavára a felek
felhúzták a ravaszt, a „tüzelj” kiáltásra pe-
dig mindketten cseleztek. Lukács Gyula épp
jelezte az első 5 másodperc elmúltát, a mi-
kor Hollósy pisztolya eldőrdült s rögtön reá
a Kosztka is. Kosztka golyója feje felett röpdült
el, Kosztka pedig balra egy arasznyira Hollósy
derektól a falba furodott. Így mindkét fél
széketlen maradt. Ezután kellett volna megtör-
ténni a kardpárbajnak, de Hollósy segédei
ekkor felük nevében kijelentették, hogy mi-
után Hollósinak különben sem volt Kosztka
személye ellen sértő szándéka, most már, a
pisztolypárbaj megtörténte után, ennek kijel-
entése mellett bocsánatot kér Kosztkától a
rajta elkövetett súlyos sértésért. Ezt a kijel-
entést Kosztka segédei tudomásul vették, mire
a négy segéd jegyzőkönyvet tett fel, a mely-
ben az ügyet mindkét félre, a lovassági sza-
bályai szerint, elintéztettek jelentik ki.

— **Andrássy Gyula özvegye-
nek betegsége.** Mint egy Fiuméből ér-
kezett távirat jelenti, gróf Andrássy Gyula
özvegye szül. Kendeffy Katinka grófnő Fi-
umében, a hol leányánál Batthányi Ilon gró-
fnőnél időzött, súlyosan megbetegedett. An-
drássy Tiádar és Gyula grófok anyjuk be-
tegségének hírére leutaztak Fiuméba.

— **Nyolcz királyi és főhercegi
diszkoesi a kiállítás megnyitása-
nál.** Csak kevesen tudják, hogy a kiállítás
megnyitása alkalmából mily pazar fénytel
kiállított régi történeti nevezetességek kocsi-
kal fog felvonulni az udvar. Tudvalevő do-
log, hogy a király az összes főhercegek ré-
szére hozatott lovat és kocsit. A nyolcz disz-
hinto között, a melyet négy-négy pompás ló
fog huzni, kitűnik a koronázási diszhinto, a
melynek vontatására 8 hófőhár mént hoztak.
Ezek a hintók az 1867-iki koronázás óta
nem voltak a fővárosban.

— **Új gyorstűzeiő ágyu.** Az an-
golk az egyiptomi hadjáratban új gyorstű-
zeiő ágyut fognak alkalmazni, amely — ha
bevallik a mathematikusok számítása — i-
szonyu pusztítást fog végbeműni a kísérleti
nyulaknak kiszemelt szegény feketebőrűeknek.
Egy ágyugolyó, amely tíz angolmérőföldnyi
távolságból éri az elenséget, az ő számítás
szerint háromszáz embert képes megölni és az
ágyu olyan gyorsan tüzel, hogy az első golyó
el sem hagyta a csövet, a mikor a második
már szintén elindul. Egy ilyen ágyu az ango-
lok reménykedése szerint egymaga képes arra
hogy kiirts a földgömb azon összes lakóit,
akik nem alattvalói a kegyes angol felségnek.

Világkongresszus Budape-
sten.

Április utolsó napjaitól kezdve kiváló
vendégeket fog tisztelni Budapest főváros fa-
jai között. Ekkor érkeznek ugyanis körünkbe
a milleniumi ünnepélyekre az 1846-ban
Londonban alakult „Alliance Evangeliciz” tag-
jai, hogy kifejezzék a magyar állam évezredes
fennállása iránt való rokonszámát, és lel-
kesedésüket. A kiválóan emberbaráti és az
evangeliumi eszmék terjesztésére, a párt, fele-
kezeti individualizmus érintetlensége mellett
létesült szövetséget, Európa minden államá-
ban bír fiokokkal s élénk tevékenységet fej-
tett ki egyebek közt a szibériai szenvedők,
továbbá az örmény keresztények sorsa javi-
tásában is. Tagjai közül vendégek lesznek:
angolk: mr. Baedeker. Rev. Bligh, a németek
közül: Knobelsdorf nyugalmazott ezredes,
Delton Konsistorialrath stb. Valószínűleg köz-
tük lesz az angol alsó ház jelenlegi papja, a
tudományos irodalmi munkásságért külföldön
is nagybecsült Rev. Farrar. A vendégek fo-
gadására, kik május hó folyamán tartják össze-
gyűléstüket s ő felségének a királynak is
be fogják mutatni hódolatukat, a most lefolyt
ref. konvent Szász Károly eln. alatt Szász D.
püspök, Szilassy Aladár s más tagokból álló
bizottságot küldött ki, melyhez az evangeli-
kus egyház képviselétében Bachát Dániel is
csatlakozott, s mely a protétáns közelet még
több más előkelősége által fogják magát ki-
egészíteni.

— **Egy millió krajczár.** Geitler
Emánuela magánzó, a ki már sokat ál-
dozott kulturális célokra, tudvalevőleg saját
költségén igen szép pavillont építtetett a ki-
állítás területén, a melyben egy millió kraj-
czárt fog kiállítani, a melyet igen csekély
belépő díj mellett lehet megtekinteni. Az ál-
dozatra kész uriaszony a bevételt teljesen a
mentőegyesületnek ajánlotta föl, s ha a be-
vétel 10.000 forintot nem tesz ki, sajátjá-
ból pótolja ki erre az összegre. — A mentő
egyesület nagytermébe ezélett két héttel
szállították be Körömbányáról nyolcva-
n hordóban a krajczárokat, melyek összesen 36
métermázsát nyomnak. Egy-egy hordóban
125 forintnyi 1896-iki veretű új kétfélleres
van, vagyis 12500 drb. A filléreket árva-
rakják rudakba, a mely munká, bár igen
gyorsan megy, négy hétig tart. A munká-
val a jövő héten elkészülnek s a pénzt kivi-
szik a pavillonban, a mely a maga nemében
igen érdekes lesz.

232—1896.

sz.-hoz.

Haszonbéri hirdetemény.

Közírté tétetik, hogy a kolozs-monostori róm. kath. tan. alap. uradalomhoz tartozó s Bogártelke községében fekvő 320 kat. holdnyi mezőgazdasági birtok, a hozzá tartozó 2 köv. lisztelő malmommal, lak- és gazdasági épületekkel együtt — 1897. évi márczius hó 1-től 1903. évi február hó végéig terjedő időre — haszonbérbe adatik.

Az évi haszonbéri összeg 2700 frt (Kétezer hétszáz forint), melynél magosabb ajánlat teendő.

Az ajánlatok irásban az urad. intéző gondnoksághoz Kolozsavartt (Kolozsmonostor) VI. kerület, fő-utca 16. sz. alatt adandók be 1896. évi május hó 31-ének déli 12 órájáig. A haszonbéri feltételek ugyanott a hivatalos órák alatt megtekinthetők és leírhatók. — Az ajánlathoz 300 frt (Háromszáz forint) csatolandó készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban bántatpénzül.

Az ajánlatban határozottan beirandó, hogy ajánlattevő a haszonbéri és árverési feltételeket ismeri és azokat magára nézve kötelezőnek elfogadja.

Az erd. róm. kath. Státus mélt. igazgató Tanácsa a beadott ajánlatok el- vagy el nem fogadása felett tetszés szerint határoz.

Kolozsavartt, 1896. évi április hó 29-én.

Nagy Dezső,
intéző gondnok.Rafain Jakab,
ellenőr.

Kolozsavari autonóm orthodox izraelita hitközségétől.

Sz. 119—1896.

336. (2—2)

HIRDETMEY.

A kolozsavari aut. orth. izr. hitközség gabella-jövedelme (vágatási díjak és huszfogyasztási adó) folyó évi május hó 3-án, vasárnap d. u. 3 órakor a hitközségi irodában nyilvános árverés útján 7700 frt (Hétezer hétszáz forint) évi bér kikialtási összeg mellett, a legfőbbbet ígérőnek bérbe fog adatni.

Felhivatnak ennelfogva árverezni szándékozik, miszerint „gabella bérleti ajánlat” felirással ellátott, kellően lepecsételt ajánlatokat, melyekben kijelenteni tartoznak, hogy a bérbeadási feltételeket ismerik és magukat azoknak alávetik, fentjelzett időpontig a hitközségi irodában (Kis-Szamos-utca 1. sz. alatt) annál inkább nyújtják be, mivel később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Kapcsolatban a gabella-jövedelemre vonatkozó bérleti ajánlattal, a kizárólagos husz szolgáltatási jogbérletre is tehető ajánlat. Bántatpénzül minden ajánlathoz a kikialtási összeg 10%-ka, vagyis 770 frt csatolandó készpénzben.

A bérleti feltételek a hitközségi irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A kolozsavari aut. orth. izr. hitközség képviselő-testületének 1896. évi április hó 28-án tartott üléséből.

Strausz Ignác,
titkár.Schmiel Dávid,
elnök.

Árlejtési hirdetemény.

A „Székely-egyleti első takarékpénztár” Székely-Keresztúron, a Matskássy-féle telken saját irodája elhelyezésére egy 1 emeletes épület óhajtván építtetni, felhívja a vállalkozni szándékozókat, hogy kellőképpen lepecsételt írásbeli ajánlatokat az összes munkálatokra folyó évi május hó 17-ik napjáig délelőtt 10 óráig Székely-Udvarhelyen, az intézet igazgatóságánál adják be.

Csak az összes munkálatokra szóló ajánlatok fogadhatnak el, későbbben vagy távirati úton érkező ajánlatok nem fogadhatnak el.

Az előirányzott költségvetés 39,144 frt 95 kr., melynek 5%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapirokban az ajánlathoz hozzá csatolandó.

Ezen építkezésre vonatkozó tervek, előmérletek, költségvetés, valamint az árlejtési és építési feltételek az intézet hivatalos helyiségeiben a hivatalos órák alatt betekintheők.

Székely-Udvarhelyt, 1896. évi április hó 28-án.

337. (2—3)

Az igazgatóság.

Vegykészítményeiért a párisi nemzeti akadémia elismerő nyilatkozata 1879.

Kitüntette az első nemz. közgyógy szerészeti kiállításon Bécs 1883.

Rozsnyay Mátyás

gyógyszerés és művegyészeti laboratoriuma

ARAD — SZABADSÁG-TÉR.

Vegyvizsgálatra megbízásokat elfogad s lelkiismeretesen teljesít.

Ajánlja az alant felsorolt megbízható és biztos hatású szereit:

Chinin ezukor és chinin csokoládé gyermekeknek könnyen beadható láz és hideglelés elleni szer. Az 1869. évi fiumei magyar orvosok és természetvizsgálók nagy gyűlésén pályadíjjal koszorúzva. Mind az 5 világrészben ösmert és elterjedt. Egy darab 6 kr.

China-bor 2% chinin tartalommal. Egy üveg 1 frt 20 kr. **Vasas china-bor** minden hasonlevű készítmény közt a legfőbb china-alj és vastartalommal; idegesség, vértelenség s az ebből származó számtalan más betegségnél a legjobb eredménnyel alkalmazva.

Pepsin-bor. Ize igen kellemes, használata által ugyanazt az eredményt érjük el, mint a Karlsbadi kurával, teljesen megfelel ennek. Kevés költséggel a jó emésztést s a gyomrot rövid időn tökéletesen helyre állítja. Egy üveg ára 1 frt 20 kr.

Cascara Sagra-bor, biztos hatású, kitűnő, enyhe hashajtó, csikarást nem idéz elő, kellemes ízű. Egy üveg 1 frt 20 kr.

Arany hajfestő, bármily színű haját egy pár nap alatt tartósan arany színűvé fest, teljesen ártalmatlan. Egy üveg 1 frt.

A híres „**radnai Mária cseppek**” az eredeti vény után készíttve, gyomorgörcs, kolika ellen kitűnő hatású. Egy üveg 40 kr.

A gyógyszerok mind saját termésű ménesi Scherryből lesznek készíttve.

5 frtot meghaladó rendelvény portómentesen küldve.

Raktáron az összes bel- és külföldi gyógykölönlegességek.

Raktár Kolozsavartt:

Székely Miklós

gyógyszerész urál. 288. (4—x)

A budapesti országos kiállításon 1885.

SZABÁLYSZERÜ CZIMERES

NEMZETI ZÁSZLÓKAT

egy darabba szöve, rojttal díszítve, minden nagyságban,

zászló-rudakat, fém-lándzsákat,

magyar- és országos czimereket

darabonként is készletben tart és az ország bármely részébe szállít:

POSZLER ÉS TÁRSA

DIVATÁRUHÁZA,

Kolozsavart, Hungária-szálloda alatt.

Diszító zászlók, czimerek ruddal 30 krajczár. 242. (94—100)

GYORS KIÁRUSÍTÁS!

Hatóságilag engedélyezett
Végeladás!

Alulírott tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy üzletem teljes és végleges felhagyása miatt

összes czikkeimet végkiárusítom.

Mindenféle

vászon-, fehérnemű, asztalnemű, szőnyegek, függönyök, fehér- és színes barchettek

bevásárlására ritka előnyös alkalom!

Együttal értésére adom az érdeklődőknek, hogy Szentegyház-utca 19. szám alatt lévő házamat (6 szoba, konyha, hozzá tartozókkal) eladom.

Kiváló tisztelettel

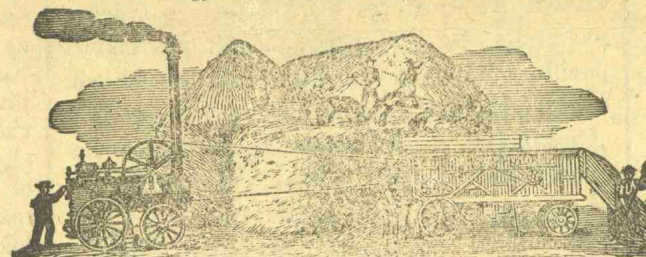
Gámentzy Márton.

846. (39—x)

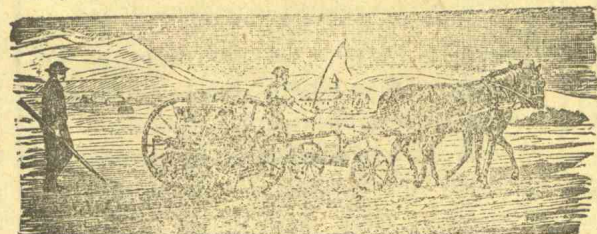
GYORS KIÁRUSÍTÁS!

Clayton & Shuttleworth

mezőgazdasági gépgyárosok Budapest Váci-körút 63. sz.
által a legutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzeleptőgép-készítők, szőlőszőlők, tisztító-rosták, kő-kolozók, kaszáló- és aratógépek, boronák, szénagyűjtők.

„COLUMBIA” a legjobb sorvételű, szőlőszőlők, répvágók, kukorica-morzók, daráló, őrlő-malok.
Egyetemes acél-akák és minden egyéb
2 és 3 vasu ekék gazdasági gépek.

Részletes árjegyzékek kinyomtatva ingyen és bérmentve küldetnek.

Szégyenli magát a kis leány,

mert a máskep oly kedves arca a bőr tisztáltsága által oly régen el van csúfítva és csak most tudta meg, mily könnyen és hamar segíthetett volna azon, az általános ismert és kedvelt

Vértessz. Lugosi arczkenőse

által. Ezen arczkenőcs a legjobb szer a májfoltok, szepők, bőrtátek, pattanások, ugymint minden más bőrtisztatlanság eltávolítására.

Egy adag 60 kr., 1 frt és 2 frt. 2 frt 20 kr. előleges beküldés ellen 1 nagy vagy 2 kisebb adag bérmentesen küldetik.

Továbbá ajánlatnak a „Sas-gyógytár” világhírű gyógyszerei, u. m.: Dr. Heuffel-féle gyomor-eszencia, Dr. Heuffel-féle vértisztító labdacok. Bántó növény-nedv, Herkulesfürdői községyógyász, Injectio és capsules végetales stb.

Raktárak Kolozsavartt: Székely Miklós gyógyszerész, Gergely Ferenc, Papp Ernő, Pap Kristóf, Kónya Sándor, Segesváry és Társai kereskedők. — Tordán: Karácsonyi Lajos kereskedő, valamint

VERTES LAJOS sas-gyógytár Lugoson 460. sz. 105. (11—25)

és erőteljes szakál leggyorsabban és legbiztosabban nyerhető

Dr. Heuffel-féle bajusz-növesztő pomádéval.

Ezen teljesen ártalmatlan szerkeztől készült pomádé által, a legrövidebb idő alatt, még 16 éves ifjak is gyönyörű bajuszt és dus szakált nyernek

1/2 adag 1 frt 25 kr., egy egész adag 2 frt. — 2 frt 20 kr. előleges beküldés ellen egy egész adag bérmentesen küldetik.

VIZGYÓGYÁSZATI HIRDETÉS.

Az alulírt vezetése alatt már 33 év óta fennálló, nap- és légfürdővel felszerelt

„kolozsavari vizgyógyintézet”
(Diana-fürdő)

folyó évi május hó 1-én újból megnyitattik.

Prospektust ingyen és bérmentve küldünk meg.

Kolozsavart, április hó 1896.

VELIS SIMON,

334. (2—3)

Hidropatha, orvos, sebész, szülés és szemész. A kolozsavari vizgyógyintézet igazgató orvosa. (Páris-utca 3.)

ZOVÁNYI GYÓGYFÜRDŐ

(Szilágyvármegyében.)

Van szerencsém a fürdőző közönség tudomására hozni, hogy a már évtizedek óta kitűnő hírnévre örvendő

zoványi timsós-vagáliczos gyógyfürdőt

haszonbérbe vettem és azt

folyó évi május hó elején megnyitom.

A nagyérdemű fürdőző közönséget értesitem, hogy az eddigi hanyag kezelés folytán gyakran előállott vizáhiányt özelszerű intézkedésekkel megszüntettem, s tiszta kezelés és kiszolgálással bármely igényeknek is megfelelhetek.

A fürdőben a szobák tisztán és kényelmesen vannak berendezve.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradtam tisztelettel:

Maczkó Árpád,
a zoványi gyógyfürdő bérleje.

335. (1—1)

A HOMORÓDI
SZÉNSAVAS VASAS FÜRDŐ.

Évad kezdődik folyó évi június hó 15-én.

„Homoród-fürdő” hazánk, sőt az egész kontinens legvasasabb fürdője.

Fekszik Udvarhelymegyében, Sz.-Udvarhelytől 16 km. távolságra.

Ide utazhatni a magy. államvasút kolozsavár-brassói utvonalaán Héjasfalvág és innen a héjasfalva-sz.-udvarhelyi székely vasúton közvetlen összeköttetéssel. Sz.-Udvarhelytől kényelmes bérkocsik állanak rendelkezésre, honnan 1 1/2 óra alatt érkezhetsz Homoródra.

Maga a fürdő fenyves erdők által minden oldalról védett, szélmentes, két havasi pataktól átszelt gyönyörű völgyben fekszik.

Van 5 szénsavas ivókútja (borvíz), 2 hideg fürdője és 1 ujjonnan épített, gőzkazánal melegített kényelmes meleg-fürdője, több kilométerre kiterjedő fenyves sétater. Naponta kétszer 2—2 óráig tartó kitűnő cigány-zenekar szórakoztatja a közönséget. Közeli és távoli kiránduló helyek. Helyben állandó fürdő-orvos, kézi gyógytár és postahivatal. A távirat Szt.-Oláhfalva postahivatal helyiségebe 5 kilométer távolságra.

Orvosilag javallatik a fürdő: vérszegénység, általános testi gyengeségnél, főleg mindennemű női bántalmaknál.

A vendéglőt SIMÓ JÁNOS sz.-udvarhelyi szállodás látja el, ki több éven át Sz. Udvarhelyen közmelegedést és elismerést nyert.

Szintén szállodájában a fürdőre vonatkozó bérkocsik a n. é. közönségnek rendelkezésére állanak.

A lakások bére hetenkint 5 frttól 7 frtig vannak megállapítva.

Június 15-től július 1-ig a lakások béréből 30% leengedtetik.

Mindennemű felvilágosítással szívesen szolgál:

Káp.-Oláhfalva, 1896. április hó.

CSIKI AMBRUS,

325. (2—4)

több évi bérlelő.

KOLOZSVÁRT,

Óvár, Kándia-utca 5. szám alatti

földszintes ház

eladó.

Értekezhetni: Deésen, Telegdy Károly
törvényszéki bíróval.

338. (1—2)

CHINA SERRAVALLO

vassal, a bécsi s számos külföldi egyetem orvosi tekintélyei, mint dr. br. Kraft-Ebing, dr. Drasche, dr. Braun udvari tanácsosok és tanárok stb. stb. által melegen ajánlv.

Néltűlözhetlen gyenge test-alkatúknak és üdülőknak.

Étvágygerjesztő, idegerősítő és vérjavító.

Hét arany és ezüst érem. Több mint 300 orvosi ajánlat.

Ezen kitűnő erősítő szert jó íze folytán különösen gyermekek és nők igen szívesen veszik. Egy félliteres üveg 1 frt 20 kr., egy literes üveg 2 frt 20 kr.

Minden gyógyszerárban kapható.

SERRAVALLO-GYÓGYSZERTAR TRIEST.

Magyarországi főraktár: Budapest,

Király-utca 12. Török József gyógyszerár.

146. (9—10)